

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6Tdo/78/2016
Identifikačné číslo spisu: 2509010288
Dátum vydania rozhodnutia: 18.01.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Štefan Michálik
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:2509010288.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Štefana Michálika a sudcov JUDr. Daniela Hudáka a JUDr. Viliama Dohňanského na neverejnom zasadnutí 18. januára 2017 v Bratislave, s verejným vyhlásením rozsudku, v trestnej veci proti obvinenej S. L. pre spolupáchateľstvo k zločinu vydierania podľa § 20 k § 189 ods. 1, ods. 2 písm. a/, s poukazom na § 138 písm. a/ Tr. zák. a prečinu ublíženia na zdraví podľa § 20 k § 156 ods. 3 písm. a/, s poukazom na § 138 písm. c/ Tr. zák., o dovolaní obvinenej proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 15. januára 2015, sp. zn. 5 To 69/2014, po zistení dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., podľa § 382a Tr. por., takto

rozhodol:

Uznesením Krajského súdu v Trnave z 15. januára 2015, sp. zn. 5 To 69/2014, a konaním, ktoré mu predchádzalo

b o l p o r u š e n ý z á k o n

v ustanoveniach § 319, § 405 písm. b/ Tr. por., § 42 ods. 1, Tr. zák. v neprospech obvinenej S. L..

Napadnuté uznesenie krajského súdu sa z r u š u j e v celom rozsahu.

Z r u š u j e sa aj rozsudok Okresného súdu Piešťany z 29. októbra 2014, sp. zn. 2 T 60/2009.

Z r u š u j ú sa aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutia obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Okresnému súdu Piešťany sa p r i k a z u j e , aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

II.

Podľa § 380 ods. 2 Tr. por. sa obvinená S. L. b e r i e do v ä z b y z dôvodu uvedeného v § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por., ktorá začína okamihom právoplatnosti tohto rozsudku a bude vykonávaná v ústave na výkon väzby a v ústave na výkon testu odňatia slobody Nitra.

Odôvodnenie

I.

Rozsudkom Krajského súdu v Trnave z 29. januára 2013, sp. zn. 5 To 64/2012, bol podľa § 321 ods. 1 písm. d/, ods. 2 Tr. por. zrušený rozsudok Okresného súdu Piešťany z 27. apríla 2011, sp. zn. 2 T 60/2009, vo vzťahu k obvinenej S. L. (odsúdenie S. G. rozsudkom tohto okresného súdu nadobudlo právoplatnosť 12. júna 2012) v celom rozsahu a na základe § 322 ods. 3 Tr. por. krajský súd uznal obvinenú S. L. vinnou zo spolupáchateľstva k zločinu vydierania podľa § 20 k § 189 ods. 1, ods. 2 písm. a/ s poukazom na § 138 písm. a/ Tr. zák. a prečinu ublíženia na zdraví podľa § 20 k § 156 ods. 3 písm. a/ s poukazom na § 138 písm. c/ Tr. zák., na tom skutkovom základe, že

v presne nestotožnených nočných hodinách zo dňa 18.10.2008 na 19.10.2008 obvinení S. G. (už právoplatne odsúdený) a S. L. po spoločnej vzájomnej dohode spred baru Mustang v Piešťanoch na ulici Winterovej držiaci a ťahajúci S. N. za ruky a pás, tohto násilím proti jeho vôli prinútili, aby išiel s nimi k neďaleko zaparkovanému osobnému motorovému vozidlu značky Škoda Fábia Combi, červenej farby, galantského evidenčného čísla, v ktorom sedel na mieste spolujazdca V. Y., kde ho prinútili nasadnúť do vozidla a následne odviezli na odľahlé miesto v blízkosti mesta Piešťany s názvom Prúdy. Po zastavení vozidla na uvedenom mieste obvinený S. G. prikázal S. N., aby sa vyzliekol donaha, čo poškodený v obave o svoj život a zdravie aj urobil, pričom veci, ktoré mal pri sebe a to mobilný telefón spolu s peniazmi a púzdom s rôznymi dokumentmi mu S. G. vzal a podal ich S. L.. Obvinený S. G. následne S. N. chytil za nohu a vytiahol z vozidla, pričom ho po zemi ťahal asi 10 metrov, kde mu prikázal dať ruky za chrbát, jednou nohou mu kľakol na hrudník, ľavou rukou mu držal ústa a hrotom noža, ktorý držal v pravej ruke, ho viackrát najskôr pichol do oblasti krku a neskôr aj viackrát v oblasti krku porezal, pričom sa mu vyhrážal, že ho zabije, ak sa neprizná, „prečo mu to v Dubnici urobil“, resp. nepovie „kam to dal a nevymyslí takú robotu, pri ktorej by ho mal na reťazi a bolo by z toho aspoň 150 000 Sk“.

Obvinený S. G. následne poškodenému viackrát nohou stúpil na tvár a hlavu mu pritlačal k zemi, pričom mu hovoril, že keď sa neprizná, tak mu hlavu zatlačí do štrku, poškodenému tiež ako ležal na zemi izolačnou lepiacou páskou zviazal nohy v oblasti členkov a ruky, ktoré mal za chrbtom mu zviazal v oblasti zápästia, načo S. L. zobrala nôž a začala poškodenému hrotom noža pichať do oblasti krku, taktiež nôž držala pri jeho oku a vyhrážala sa mu, že ho spraví „šikmookým“. Neskôr priložila poškodenému nôž k srdcu a spýtala „či to už má skončiť“. Obvinená S. L. poškodeného následne porezala v oblasti hrude a brucha, pričom mu hovorila, že ho „zajebú, zabalajú do pletiva a hodia k Váhu“. K poškodenému po chvíli pristúpil S. G., ktorý nahého, zviazaného S. N. chytil za ruky a po zemi ťahal až k vozidlu, kde mu nožom prerezal lepiacu pásku na rukách a nohách a prikázal mu nastúpiť do vozidla a obliecť sa. Obvinený S. G. aj S. L. nato nastúpili do vozidla, pričom sa medzi sebou dohadovali, čo urobia s poškodeným, kde uviedli, že „tu pomôže len keď ho odjebeme“, načo S. L. vytiahla blicky a so slovami „vytrhneme mu jazyk, aby nemohol vyprávať“ sa snažila dostať sa s blickami poškodenému k jazyku, čo sa jej však nepodarilo, nakoľko sa poškodený bránil sklonením hlavy. Obvinená S. L. preto chytila do bliciek pravé ucho S. N. v oblasti chrupavky a začala ho zaň ťahať s tým, že ako poškodenému z ucha vystiekla krv, toto pustila a začala poškodeného biť s blickami po hlave a tvári. Obvinený S. G. súčasne povedal, aby mu jazyk vyrezali, pričom S. L. si vzala namiesto bliciek nôž, s ktorým poškodeného pichala do oblasti brady, avšak poškodenému sa podarilo tento nôž S. L. vytrhnúť, vtedy sa však na poškodeného celým telom zvalil obvinený S. G. a pri zápasení nôž zlomil. Bezprostredne na to začali obaja obvinení na poškodeného kričať, že „to nemal spraviť a že teraz skape“, hlavu mu obvinený S. G. tlačil medzi kolená a obvinená S. L. vzala neznámy kovový predmet, ktorým poškodeného viackrát udrela po nohách v oblasti kolien a následne ho udrela týmto predmetom do hlavy v oblasti temena, načo poškodený zmdlel, a keď sa prebral, mal opäť hlavu vklepnutú medzi kolenami, na hlave mal zakrvavenú mikinu a počul ako sa dohovárajú, kde ho vyhodila, pričom obvinení uviedli, že pôjdu smerom k jazerám, kde ho utopia. S motorovým vozidlom následne prešli na cestu vedúcu popri kanále rieky Váh smerom na jazerá Dlhé kusy v Hornej Strede, kde vo vzdialenosti asi 300 metrov od firmy Araver zastavili, kázali poškodenému vystúpiť, čo

poškodený aj urobil, po čom S. G., S. L. spolu s V. Y. odišli na vozidle na neznáme miesto, pričom týmto konaním poškodený S. N. utrpel zranenia, a to početné zhmoždeniny a rezné rany po tele v oblasti tváre, pravého ucha, krku, hrudníka a brucha, tržnú ranu na temene hlavy, oderky v oblasti čela, lakt'ov a kolien, a zranenie chrupavky pravého ucha.

Obvinená S. L. bola za to odsúdená podľa § 189 ods. 2, § 37 písm. m/, § 38 ods. 7, § 41 ods. 2, § 42 ods. 1 Tr. zák. na súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 8 rokov nepodmienečne. Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. obvinená bola pre výkon trestu odňatia slobody zaradená do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Zrušený bol výrok o treste uložený jej trestným rozkazom Okresného súdu Piešťany, sp. zn. 1 T 80/2009, z 20. mája 2009 právoplatný dňom 17. júna 2009, ako aj rozsudok Okresného súdu Piešťany zo 7. októbra 2010, sp. zn. 0T 30/2010, právoplatný dňom 25. novembra 2010 ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tieto výroky obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom ku zmene, ku ktorej došlo zrušením, stratili svoj podklad.

Podľa § 319 Tr. por. odvolanie krajského prokurátora vo vzťahu k obvinenej S. L., nar. XX.XX.XXXX, bolo zamietnuté.

Uznesením Okresného súdu Piešťany z 11. júna 2014, sp. zn. 1 Nt 8/2014, v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave z 19. júna 2014, sp. zn. 6 Tos 108/2014, podľa § 394 ods. 1, § 400 ods. 1 Tr. por. bola povolaná (v prospech obvinenej) obnova konania v trestnej veci obvinenej S. L. a súčasne bol zrušený výrok o treste z rozsudku Okresného súdu Piešťany z 27. apríla 2011, sp. zn. 2 T 60/2009, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave z 29. januára 2013, sp. zn. 5 To 64/2012, a to v súvislosti s Nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky z 28. novembra 2012, sp. zn. PL ÚS 106/2011, zverejnenom v Zbierke zákonov Slovenskej republiky z 21. decembra 2012 pod č. 428/2012 ohľadne asperačnej zásady.

Okresný súd Piešťany, po povolení obnovy konania podľa § 166 Tr. por. vo výroku o treste vo vzťahu k obvinenej, rozsudkom z 29. októbra 2014, sp. zn. 2 T 60/2009, na základe viny, ktorá bola právoplatne potvrdená rozsudkom Okresného súdu Piešťany sp. zn. 2 T 60/2009, z 27. apríla 2011, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 5 To 64/2012, z 29. januára 2013, bola za to obvinená S. L. odsúdená podľa § 189 ods. 2, § 37 písm. m/, § 38 ods. 7, § 41 ods. 2, § 42 ods. 1 Tr. zák. na súhrnný trest odňatia slobody v trvaní 7 rokov nepodmienečne. Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. bola obvinená pre výkon trestu odňatia slobody zaradená do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Zrušené boli výroky o trestoch uložené jej rozhodnutím Okresného súdu Piešťany, sp. zn. 1 T 150/2010, zo 6. mája 2013, právoplatným dňom vyhlásenia a Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom, sp. zn. 2 T 160/2010, z 5. apríla 2013, právoplatným dňom vyhlásenia ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tieto výroky obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom ku zmene, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Uznesením Krajského súdu v Trnave z 15. januára 2015, sp. zn. 5 To 69/2014, bolo podľa § 319 Tr. por. odvolanie obvinenej S. L. zamietnuté.

Proti tomuto uzneseniu podala obvinená prostredníctvom ustanoveného obhajcu 18. júla 2016 dovolanie, uplatniac dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. c/, písm. i/ Tr. por., teda s odôvodnením, že zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu a že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

V prvom rade poukázala na rozdielnosť súdnych rozhodnutí v tejto veci pred povolením obnovy konania, kedy súdy uložili súhrnný trest odňatia slobody v trvaní 8 rokov, za súčasného zrušenia

výrokov o trestoch z trestného rozkazu Okresného súdu Piešťany z 20. mája 2009, sp. zn. 1 T 80/2009, právoplatný 17. júna 2009 a rozsudku toho istého súdu zo 7. októbra 2010, sp. zn. 0T 30/2010, právoplatný 25. novembra 2010 a po povolení obnovy konania, kedy súdy uložili súhrnný trest odňatia slobody v trvaní 7 rokov, za súčasného zrušenia výrokov o trestoch z rozsudku Okresného súdu Piešťany zo 6. mája 2013, sp. zn. 1 T 150/2010, právoplatný dňom vyhlásenia a rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom z 5. apríla 2013, sp. zn. 2 T 160/2010, právoplatný dňom vyhlásenia.

Podľa názoru odvolateľky, bez ohľadu na to, či boli splnené podmienky § 42 Tr. por. na uloženie súhrnného trestu, sankcia uložená po povolení obnovy konania je v skutočnosti prísnejšia, ako sankcia uložená pred povolením obnovy konania. V rámci súhrnného trestu odňatia slobody v trvaní 8 rokov, bol totiž zrušený výrok o treste odňatia slobody z rozsudku Okresného súdu Piešťany, sp. zn. 0T 30/2010, zo 7. októbra 2010 v trvaní 1 rok nepodmienečne. Pri započítaní do súhrnného trestu odňatia slobody v trvaní 8 rokov (s vykonanou väzbou) už vykonaný trest odňatia slobody v trvaní 1 roka, by do úvahy prichádzalo podmiennečné prepustenie 22. decembra 2016, pri novom súhrnnom treste v trvaní 7 rokov (bez zápočtu 1 roka) podmiennečné prepustenie by bolo možné až 22. apríla 2017. Obdobne je to konštatované v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 6 Tdo 9/2016. Uvedené je v rozpore s § 405 písm. b/ Tr. por., a teda aj so zásadou zákazu reformatio in peius, čo zakladá dôvod na podanie dovolania v zmysle § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. Pre uvedenie zásadu, keďže návrh na povolenie obnovy konania vo svoj prospech podala iba obvinená, súdy k rozhodnutiam Okresného súdu Piešťany, sp. zn. 1 T 150/2010, a Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom, sp. zn. 2 T 160/2010, nemali prihliadať. Súdy sa dôvodmi, prečo došlo k rozdielnosti pri ukladaní súhrnného trestu nezaoberali. Pre zvýšenie hornej hranice trestnej sadzby až na 13 rokov a 4 mesiace neboli dané podmienky, a preto došlo k porušeniu § 34 ods. 2 Tr. zák. Bez tejto úpravy by bol uložený miernejší trest, približne na úrovni 5 rokov. Súdy v novom konaní neuloženie súhrnného trestu odňatia slobody vo vzťahu k rozhodnutiam Okresného súdu Piešťany, sp. zn. 0T 30/2010, a sp. zn. 1 T 80/2009, neodôvodnili. Absencia takéhoto odôvodnenia spôsobuje nepreskúmateľnosť, čo je v rozpore s § 167 a § 168 Tr. por. a efektívne odníma obvinenému možnosť náležite argumentovať proti súdnemu rozhodnutiu, voči ktorému chce využiť možnosť opravného prostriedku a vo svojom dôsledku je zásadným porušením práva na obhajobu a zakladá dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. Tento záver potvrdzuje aj opravné nariadenia výkonu trestu zo strany krajského súdu, ktorý pôvodne do súhrnného trestu nariadil zaradiť aj výkon väzby a trestu v nezrušenej veci, sp. zn. 0T 30/2010.

Z týchto dôvodov navrhla najvyššiemu súdu, aby po zistení uplatnených dovolacích dôvodov vyslovil rozsudkom porušenie Trestného zákona v ustanoveniach § 34 ods. 1, ods. 2, ods. 4, § 42, § 41 a vyššie označených zásad a Trestného poriadku v ustanovení § 405 písm. b/ a následne rozhodol podľa § 386 ods. 2 Tr. por.

Súd prvého stupňa zaslal dovolanie obvinenej na vedomie odsúdenému S. G., poškodenému S. N. a prokurátorovi.

K dovolaniu obvinenej sa 30. augusta 2016 vyjadril prokurátor, v ktorom poukázal na to, že obvinená v dovolaní hodnotí uložené tresty odňatia slobody v trvaní 8 rokov pred povolením obnovy konania a v trvaní 7 rokov po povolení obnovy konania z pohľadu termínu podmiennečného prepustenia. Uvedené podradňuje pod domnelé porušenie práva na obhajobu, resp. že ide o rozhodnutie, ktoré je založené na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia. Ani jeden z uplatnených dovolacích dôvodov nie je naplnený. V žiadnom bode podania nie je konkretizovaná, ktorá časť obhajobných práv obvinenej mala byť porušená. Subjektívne dohady a námietky procesného charakteru nemôžu založiť údajné nesprávne posúdenie zisteného skutku, či nesprávne použitie iného hmotnoprávneho ustanovenia. Podmienky podmiennečného prepustenia sú u oboch uložených trestov rovnaké (2/3 trestu) s tým, že možné úvahy o termíne prípadného prepustenia z výkonu trestu sú výlučne špekulatívne. Primárne je potrebné vziať do úvahy výšku konkrétneho trestu uloženého obvinenej (pôvodne 8 rokov, v novom konaní 7 rokov), ktoré podľa rozhodnutia súdu má vykonať (neexistuje žiadny právny nárok na to, že musí byť z výkonu trestu podmiennečne prepustená). Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. v konečnom dôsledku obvinená uplatniť ani nemohla, keďže podľa § 371 ods. 4, veta prvá Tr. por.

dôvody podľa odseku 1 písm. a/ až písm. g/ nemožno použiť, ak táto okolnosť bola tomu, kto podáva dovolanie, známa už v pôvodnom konaní a nenamietala ju najneskôr v konaní pred odvolacím súdom. Vzhľadom na uvedené navrhol dovolanie podľa § 382 ods. 1 písm. c/ Tr. por. odmietnuť.

Vyjadrenie prokurátora bolo na vedomie zaslané obvinenej a jej obhajcovi, ktorí naň nereagovali.

Najvyšší súd, ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.), predovšetkým skúmal, či má podané dovolanie všetky obsahové a formálne náležitosti, či je prípustné a či bolo podané oprávnenou osobou.

Podľa § 368 ods. 1 Tr. por. dovolaním možno napadnúť len právoplatné rozhodnutie súdu, ktorým bola vec právoplatne skončená. V posudzovanom prípade je napadnutým rozhodnutím uznesenie Krajského súdu v Trnave ako súdu odvolacieho. Proti takémuto druhu rozhodnutia je dovolanie prípustné. Dovolanie bolo podané obvinenou prostredníctvom obhajcu, bolo preto podané osobou oprávnenou podľa § 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por. a § 373 Tr. por. Dovolanie bolo podané na Okresnom súde Piešťany, t.j. v mieste uvedenom v ustanovení § 370 Tr. por.

V dovolaní musí byť ďalej uvedené, z akých dôvodov je rozhodnutie napádané tak, aby bolo zrejmé, v ktorej časti sa rozhodnutie napáda a aké chyby sa vytykajú rozhodnutiu alebo konaniu, ktoré rozhodnutiu predchádzalo. Obvinená poukazuje na dôvody uvedené v § 371 ods. 1 písm. c/ a písm. i/ Tr. por., teda že zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu v dôsledku absencie náležitého odôvodnenia rozhodnutia a že rozhodnutie je založené na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia v dôsledku porušenia § 405 písm. b/ Tr. por.

Pokiaľ ide o porušenie práva na obhajobu dovolací súd z podaní obvinenej a jej vyjadrení v pôvodnom konaní a po povolení obnovy konania nezistil, aby akýmkoľvek spôsobom osobne alebo prostredníctvom obhajcu namietala neúplnosť odôvodnenia súdnych rozhodnutí. Prvýkrát tak urobila až v dovolaní.

Podľa § 371 ods. 4 Tr. por. dôvody podľa odseku 1 písm. a/ až písm. g/ nemožno použiť, ak táto okolnosť bola tomu, kto podáva dovolanie, známa už v pôvodnom konaní a nenamietal ju najneskôr v konaní pred odvolacím súdom; to neplatí, ak dovolanie podáva minister spravodlivosti. Podnet podľa odseku 3 nemožno použiť na podanie dovolania, ak ho podala osoba uvedená v § 369 ods. 2 alebo ods. 5, namietaná okolnosť bola tejto osobe známa už v pôvodnom konaní a nebola namietaná najneskôr v konaní pred odvolacím súdom.

Z vyjadreného je teda zrejmé, že dovolací dôvod uplatnený obvinenou v zmysle § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. nie je možné uplatniť, a preto sa ním najvyšší súd nezaoberal.

Naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. je zjavne preukázané a vytykané nedostatky povedú k postupu podľa § 386 a § 388 ods. 1 Tr. por. Najvyšší súd preto rozhodol o tomto dovolaní obvinenej na neverejnom zasadnutí s verejným vyhlásením rozsudku podľa § 382a Tr. por.

Obvinená oprávnené vytkla okresnému i krajskému súdu, že v pôvodnom konaní (pred povolením obnovy konania) krajský súd rozsudkom z 29. januára 2013, sp. zn. 5 To 64/2012, po zrušení rozsudku prvostupňového súdu (z 27.4.2011, sp. zn. 2 T 60/2009), obvinenej S. L. uložil súhrnný trest odňatia slobody v trvaní 8 rokov za súčasného zrušenia výrokov o trestoch z rozhodnutí Okresného súdu Piešťany z 20.5.2009, sp. zn. 1 T 80/2009, a 7. 10.2010, sp. zn. 0T 30/2010, ktorým jej bol uložený trest odňatia slobody v trvaní 1 roka nepodmienečne.

Najvyšší súd zistil, že pre uloženie súhrnného trestu vo vzťahu k rozsudku zo 7. októbra 2010, sp. zn. 0T 30/2010, neboli zákonné podmienky splnené. Skutok v tomto rozsudku bol totiž spáchaný 17. septembra 2010 a skutok spáchaný z 18. na 19. októbra 2008 bol prvýkrát riešený rozsudkom Okresného súdu Piešťany z 15. marca 2010, sp. zn. 2 T 60/2009, ktorý bol zrušený uznesením odvolacieho súdu z 18. mája 2010, sp. zn. 5 To 60/2010. Teda ak po tomto, hoc i neprávoplatnom

odsúdení - vyhlásení prvého odsudzujúceho rozsudku, obvinená spáchala ďalší skutok, ide o recidívu, ktorá ukladanie súhrnného trestu vylučuje.

Úhrnný alebo súhrnný trest mohol byť ukladaný iba ohľadne skutkov spáchaných 21. septembra 2005 (riešený trestným rozkazom Okresného súdu Piešťany, sp. zn. 1 T 80/2009, z 20.5.2009, právoplatný 17.6.2009), 18. na 19. októbra 2008 (riešený rozhodnutiami Okresného súdu Piešťany, sp. zn. 2 T 60/2009 prvýkrát 15.3.2010, druhýkrát 27.10.2010, tretíkrát 27.4.2011 a posledná krát 29.10.2014 v spojení s rozhodnutiami Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 5 To 60/2010, z 18.5.2010, sp. zn. 5 To 152/2010, z 18.1.2011, sp. zn. 5 To 64/2012, z 29.1.2013 a sp. zn. 5 To 69/2014, z 15.1.2015) a 14. novembra 2008 (riešený rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom, sp. zn. 2 T 160/2010, z 5.4.2013, právoplatný dňom vyhlásenia), medzi ktorými nebol vyhlásený žiadny odsudzujúci rozsudok. Ide teda o zbiehajúce sa trestné činy.

Rovnako úhrnné alebo súhrnné tresty mohli byť uložené ohľadne skutkov spáchaných 14. augusta 2010 (riešený rozsudkom Okresného súdu Piešťany, sp. zn. 1 T 150/2010, zo 6.5.2013, právoplatný dňom vyhlásenia) a 17. septembra 2010 (riešený rozsudkom Okresného súdu Piešťany, sp. zn. 0T 30/2010, zo 7.10.2010, právoplatný 25.11.2010), medzi ktorými taktiež nebol vyhlásený žiadny odsudzujúci rozsudok.

Po povolení obnovy konania do výroku o treste, výlučne na návrh obvinenej a v jej prospech, Okresný súd Piešťany rozsudkom z 29. októbra 2014, sp. zn. 2 T 60/2009 v spojení s uznesením odvolacieho súdu z 15. januára 2015, sp. zn. 5 To 69/2014 uložil obvinenej súhrnný trest odňatia slobody v trvaní 7 rokov za súčasného zrušenia výrokov o trestoch z rozsudkov Okresného súdu Piešťany, sp. zn. 1 T 150/2010, zo 6. mája 2013 (skutok zo 14.8.2010) a Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom, sp. zn. 2 T 160/2010, z 5.4.2013 (zo 14.11.2008), ktorými bolo opakovane upustené od uloženia súhrnného trestu, lebo súhrnný trest uložený rozsudkom Okresného súdu Piešťany z 27. apríla 2011, sp. zn. 2 T 60/2009, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave z 29. januára 2013, sp. zn. 5 To 64/2012, odňatia slobody v trvaní 8 rokov, je dostatočný.

Vzhľadom na to, že obnova konania bola povolená len v prospech obvinenej, nesmie jej byť novým rozsudkom uložený trest prísnejší, než aký jej bol uložený v pôvodnom rozsudku. V obnovenom konaní mal preto okresný súd započítať, resp. odpočítať chybné uloženie súhrnného trestu do celkovej výmery nového súhrnného trestu (po uložení trestu s ohľadom na ustanovenie § 34 a nasledujúce Tr. zák.). Bez tohto započítania by sa totiž obvinená vždy dostala do horšieho postavenia, ako bola postihnutá v pôvodnom konaní. V obnove konania obživil tresty, ktoré boli postupne zrušené v rámci súhrnného trestu (aj keď nezákonne uložené). Okresný súd v dôsledku tohto nesprávneho postupu pri ukladaní súhrnného trestu a odvolací súd, ktorý toto pochybenie nenapravil, porušili zásadu uvedenú v ustanovení § 405 písm. b/ Tr. por. (zákaz reformatio in peius), čo naplnia dôvod dovolania v zmysle § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

Krajský súd pri ukladaní súhrnného trestu, s prihliadnutím na asperačnú zásadu, uložil trest odňatia slobody podľa § 189 ods. 2, § 37 písm. m/, § 38 ods. 7, § 41 ods. 2, § 42 ods. 1 Tr. zák. vo výmere 8 rokov. Pri trestnej sadzbe uvedenej v § 189 ods. 2 Tr. zák. v rozpätí 4 roky až 10 rokov, ktorej horná hranica sa podľa pôvodnej asperačnej zásady v zmysle § 41 ods. 2 Tr. zák. zvyšuje o 1/3, teda o 3 roky a 4 mesiace a súd uloží páchateľovi trest v hornej polovici takto určenej trestnej sadzby od 4 rokov do 13 rokov a 4 mesiacov (dolná hranica hornej polovice bola 8 rokov a 8 mesiacov). Uložený súhrnný trest v trvaní 8 rokov, bol teda uložený okolo dolnej hranice takto zvýšenej trestnej sadzby. Krajský súd rozhodoval v dobe, keď táto asperačná zásada bola modifikovaná nálezom ústavného súdu z 28. novembra 2012, uverejnený pod č. 428/2012 Z.z. Po povolení obnovy konania (práve pre novo upravenú asperačnú zásadu) okresný súd uložil tento trest vo výmere 7 rokov, čo je okolo polovice zvýšenej trestnej sadzby. Prehliadli, že v tomto prípade spodná hranica trestnej sadzby je 4 roky. Z toho je potom zrejmé, že tento súd a následne aj krajský súd opomenuli použiť proporcionalitu pri ukladaní tohto trestu a v dôsledku toho uložili tento druh trestu v neprimeranej dĺžke, a to bez ohľadu na skutočnosť, že išlo o súhrnný trest.

Dovolacie úvahy obvinenej ohľadne doby prípadného podmieneného prepustenia, resp. porušenie ustanovenia § 34 ods. 2 Tr. zák. pri zvyšovaní hornej hranice trestnej sadzby, sú v tomto štádiu konania, aj vzhľadom na nižšie uvedené predčasné a preto sa nimi najvyšší súd nezaoberal.

Na základe vyjadreného najvyšší súd pri zistení dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. vyslovil v zmysle § 386 ods. 1, ods. 2 Tr. por. porušenie zákona v ustanoveniach, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku a súčasne zrušil uznesenie krajského a okresného súdu ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutia obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad. Podľa § 388 ods. 1 Tr. por. okresnému súdu prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Prvostupňový súd musí zaobstarať všetky trestné spisy obvinenej. Po ich preskúmaní bude musieť urobiť záver, ku ktorým trestom je možné uložiť súhrnný trest (v zmysle právne záväzného názoru najvyššieho súdu), pričom musí skúmať, či medzi časom nedošlo k ich zahladeniu. Okrem toho musí rešpektovať zásadu uvedenú v ustanovení § 405 písm. b/ Tr. por., a to napriek tomu, že pri ukladaní súhrnného trestu v pôvodnom konaní neboli splnené zákonné podmienky pre taký postup. Pre absenciu opravného prostriedku prokurátora v neprospech obvinenej toto pochybenie už nie je možné napraviť.

Prvostupňový súd je v zmysle § 391 ods. 1, ods. 2 Tr. por. viazaný právnym názorom, ktorý vyslovil vo veci dovolací súd, a je povinný vykonať úkony, ktorých vykonanie nariadil. Keďže bolo napadnuté rozhodnutie zrušené len v dôsledku dovolania podaného obvinenou, nemožno v novom konaní dôjsť ku zmene rozhodnutia v jej neprospech.

II.

Najvyšší súd v zmysle § 380 ods. 2 Tr. por. obvinenú S. L. zobral do väzby z dôvodu uvedeného v § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por., a to okamihom právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že bude vykonávaná v Ústave na výkon väzby a výkonu trestu odňatia slobody Nitra.

Pre úplnosť najvyšší súd uvádza, že obvinená S. L. v tejto veci (sp. zn. 2 T 60/2009) pred povolením obnovy konania bola vo väzbe od 30.12.2008 do 15.6.2009 (5 mesiacov a 15 dní) a vo výkone trestu odňatia slobody v trvaní 8 rokov od 7.2.2013 do 19.6.2014 (1 rok, 4 mesiace a 12 dní), po povolení obnovy konania bola vo väzbe od 19.6.2014 do 15.1.2015 (6 mesiacov a 26 dní) a vo výkone trestu odňatia slobody v trvaní 7 rokov od 15.1.2015 do súčasnej doby (t. j. do vyhlásenia rozsudkom dovolacieho súdu 18. januára 2017), teda 2 roky a 3 dni. Z uloženého trestu odňatia slobody v trvaní 7 rokov, so započítaním väzby a trestu doposiaľ vykonala celkovo 4 roky, 4 mesiace a 26 dní. Po zrušení napadnutého rozsudku prvostupňového súdu a uznesenia odvolacieho súdu nie je podklad na ďalší výkon trestu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe uvedeného rozhodol spôsobom uvedeným v tomto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.